

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§.8. Vidit hominem cœcum. Perpendei quod cœcus sit homo, quocicatans faciendus quanti resert Isaias.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53104](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53104)

inimicos, qui pertransierunt & pauperem plagis saucium videre designati sunt: nec diuitem epulacionem imiteris, qui in alteram partem; ne Lazarum videret deflexit oculos, quo sibi lucrari diuitias potuisset insunt.

VI.
Christus
prior coe-
co non
postulati
succur-
rit.

Aliud aduertit Abbas Rupert. in hac diuina Christi actione, quod a caecum attonite comit exit, ex totum Deum: *Lux in tenebris luceo*: non enim expectat, donec ab eo caecus lumen requirit, ut illi caeci Hierocynthini, sed caeco nihil ab eo postulante, sed nec cogitante, nec etiam querente remedium, in eum oculos suos comiecit, ut illi oculos efformaret, significans per hoc quod sepe ut diuina sua nos gratia illuminet, Deus nos non expectet, usque dum primi desideremus, petamus, aut in mentem nobis veniat, sed dum minus sumus de salute solliciti, nos prauehit, & cum quicquam longius abest a curando suo remedio, diuitios suos in eum coniecit oculos remedium illi coecitatus: *Non exspectauit opifex* (verba sunt Ruperti) *nostra illuminationis, quod suam lucem nos desideramus, sed illa prauehit nos, quando nihil cogitabamus.* Et hoc nedum verum est in illuminatione inuidi coecitatus, quando eum venit illuminaturus, dum ille minus de hac cogitabat, & profundam obdormierat inertia: *Cum medium silentium tenere omnia, & nos in suo cursu medium iter haberet* &c. Sed etiam in eo quod communitur in quolibet operatur peccator: saepe namque quando de tua nihil agitabas conuertit te, nihilque minus quam de tua salute exas sollicitus, suos in te comiecit oculos, sicut diuina illuminatur gratia, in te multo melius, quam in alia illa complens oraculum Ezech. *Transi in per te, vidi te conculcari in sanguine tuo* &c. Cumque in peccatis tuis obcecatus iaceres, nec tunc perpenderes animae ruinam, te prauehit, inspirationibus, ditionibus ad cordis tui ianuam pulibus, tuas illustrando tenebras, & te salutis tuae immemorem excitauit eiusque curam gessit adeo sedulam: ut dicat D. Basil. quod David ea mente & consilio huic psalmum composuerit: *Exaltabo te Domine, quoniam suscepisti me* &c. Ex seipso capiens experientiam, dum enim nulla cura vigilaret de salute sollicitus, hac Dei maxima erat cura, ut illi Nathan mitteret: *Non eduxisti ab inferno animam, meam saluasti me a descendentibus in lacum.* Tibique frequens acclamat ut perpetuas pro tanto beneficio referas illi gratias: *Psallite Domino sancti eius, confitemini memoria sanctis: ait eius.* Confessio hoc loco loquitur D. Basil. pro gratiarum actione ponitur: *Gratias igitur agite Deo &c.* dum enim

RUPERT.

VIII.

Peccato-rem Deus saepe nihil cogitantem praemouet. Ezech. 16. 4.

In illud 29. Confitemini memoria.
Psal. 29. 2

D. BAS.

Confitemini memoria sanctis: ait eius. Confessio hoc loco loquitur D. Basil. pro gratiarum actione ponitur: Gratias igitur agite Deo &c. dum enim

vobis omnis a peccato resurgendi memoria de-esset, ipse vigilans habuit te sanctificandi memoriam. Hoc ex mente D. Thomae sponte sua declarant: Cum enim esset ut equus in quadriga satana, illam benignius aspexit, ut sibi eam eligeret, in gloriae suae comitatum: *Equitatus meus in horribilis throno assumptum te amica mea.* De quibus opinor me alias dixisse. Illi iustus, anima mea tibi gratias quando te per talem misericordiam gaudies illuminata, & cum Agat die, quam per inuisa selecta vagam de errantem in viam reduxit, *Tu Deus, qui vidisti me.* His satis conforme est quod D. Basil. narrat ad hoc miraculum nullam in Caeco dispositionem: Christus postulat, nec illant quatenus quam ab alijs requiritur conseruaret, fidem scilicet, quam a duobus illis coecis poposcit, ut legimus apud D. Matth. quos vnum requirentes interrogat: *Creditis quia hoc possum facere vobis?* Non ab hoc fidem autem mitac lum poposcit, sed ipso peracto quidem ait: *Tu credis in filium Dei?* Respo sit hac: *Volens enim per hoc signum Dominus operationem suam in nostra iustificacione declarare: etenim ut diximus, ipse nos prauehit, nostrum operatus remedium, dum de eo minus cogitamus, imo aliquando, dum illo magis sumus indigni.*

In illud Cant. 1. Equitatus meus.

Cant. 1. 3. IX.

Hinc illi referenda sunt gratia.

Gen. 16. 13.

Lib. 6. de Trin. ad 18. 28.

Mat. 9. 18. 28.

Mat. 9. 18. 28.

Mat. 9. 18. 28.

Mat. 9. 18. 28.

§. 8. Vidit hominem caecum. Perpende, quod caecus sit homo, quocirca tanti faciendus quanti refert Isaias.

Aliud insuper vult Evangelista in hac diuina luce contempleretur. tanta quippe est oculorum Christi lux, ut non haereat in accidentibus exterioribus, sed penetret usque ad intima eius quod videt, quodque illius fundamentum est ac substantia. Vade non ait quod viderit caecum, sed hominem caecum, illud adimplens quod de illo Isa. 11. 3. Deus per Prophetam praedixerat: *Non secundum visum oculorum iudicabit.* A cute notat D. Bern. id considerat quod pius ex industria perpendat D. Aug. lo. ad Engen. minus oculos admodum esse myopes id est visus breuioris, qui solum spectant superficiem & exte-riora, ac rerum accidentia, quodque idcirco in iuis hominum iudicis a vero abterrent, iuxta visionem oculorum tantum iudicantes. Ex solis accidentibus, quae viciet, aesti exteriora mant, vel flocci faciunt, amat vel execratur. Hinc vident peruersa & praua oriuntur iudicia, inquit D. Aug. D. Avg. cum enim deberent inopem magni facere, quia Ho. 28. in homo est, eum parui faciunt, quia pauper est: *A. - Euang. Et tendit pauperem & displicet, & non recogitat quem a Ser. 22. de homo est.* Et hinc ut credimus D. Bern. iniqua di-temp. manant *Tem. 10.*

manu iudicia, quæ D. Iacobus aptinè expedit. Hominem ceruis elegantè velle præfulgentem, notique potentiz radiantis velle præfulgentem, tunc ob id quod ab illo spectas, vix is eum horribus excipis, omnesq; sedes tibi pauca videris. Ingreditur pauper tuus, metris insignis, sed segmentis horribus, vesteq; lacera abiectus vix eum dignaberis aspicerè, & ais, vix illic stes, vel alibi lapidi superlectat. Audiamus D. Iacob. Si introierit in cotentum vestri vir autem annulu habens in veste candida, introierit autem & pauper in strido habuit, & intendatis in eum qui indutus est veste præclara, & dixeritis ei: In sede hic bene, pauperi autem dicat: Tu sta illic aut sedo sub scabellu pedum meorum: nonne iudicatis apud vosmetipsos, & facti estis iudices cogitationum iniquarum? Mali & iniusti iudices, qui iudicatis secundum visionem sculorum.

Jacob. 2.

II. In pauperem considerat quod sit homo.

Hinc oritur, quod solum divites, nobiles, potentes, & eos qui in Republica videntur potestate, magni facias, pauperes autem, afflictos & cæcos despicias. Non tibi sufficiat illud videre, sed insuper & penetrat vultu tuus ad interiora, & in vnoquoque eorum attende, quod saltem sit homo, eaque solum ex ratione magni sit facientius: est enim in æquæ actu, gratie ac gloria capax, fierique potest ut te in anima longius præcurrat, quam tu illum in corpore, iterum fieri potest ut tempus sit aliquando futurum, quo illos quos nunc vilipendis, videas eo vique subleuatos, ut vel maxime obstupescas, dicatque: Hi sunt quos aliquando habuimus in derisum, & in similitudinem improperij, &c. comparati sunt inter filios Dei &c. Homo (do verba D. Augustini) chara & amica possessio Dei hominis, cuius causa calum formatum est & extensum est mare, fundata est terra: propter quem sol oritur, &c. occumbit &c. Ad extremum ut quid amplius dicam: propter quem Dei filius humanam naturam assumpsit, propter quem flagella sustinuit, crucem portavit, mortem gustavit, & ad inferna descendit.

Sap. 3.

D. Avo.

Ad rem optime D. Gregor. ponderat præceptum Domini datum Ezechiel, ut sumat sibi latrem conquirendum, eum attendens contemplantur, magisque faceret; hoc enim significat: Sume tibi latrem, & pone eum coram te. Vix quid hoc Dominus Cupio enim ut in eo describas pulchritudinem vides Hierusalem: Nam in luti frusto sepe numero Deus imaginem depinxit cælestis Hierusalem nempe cæli, & in egeho contempto sedem suæ statuit Maiestatis. Abiectum ceteris pauperum, non cum exhorrens, aut con-

No. 12. in Ezech.

III. Deus magni facit pauperes.

temnas: est enim filius Dei, eiusque regni capax: autem nobis efficitur persuadent. Au. Jillos magno loco habere, voluit ipse demostre quantè eos faciat: etenim si diligenter attendas invenies id quod ait D. Iacobus, quod ad cælestia sua ac suprema, nec non ut sibi in regno suo magnates faceret, pauperes elegerit, ac in ijs thesauris suos, virtutes, donaque collocavit: Non elegit Rhetores (August. profeto) non eloquentes, non consules, non divites, non potentes, quibus verbi sui secreta committeret, sed aut opuliones, ut Patriarchas, & beatum David: aut piscatores ut Petrum &c. S. perlege Scripturam, & expende quibus singulares Deus favores contulerit: Attende quibus sedes regni sui promittat primarias &c. Confide ita in quem hodie oculos suos attentius defigat: Vidi hominem cæcum.

temnas: est enim filius Dei, eiusque regni capax: autem nobis efficitur persuadent. Au. Jillos magno loco habere, voluit ipse demostre quantè eos faciat: etenim si diligenter attendas invenies id quod ait D. Iacobus, quod ad cælestia sua ac suprema, nec non ut sibi in regno suo magnates faceret, pauperes elegerit, ac in ijs thesauris suos, virtutes, donaque collocavit: Non elegit Rhetores (August. profeto) non eloquentes, non consules, non divites, non potentes, quibus verbi sui secreta committeret, sed aut opuliones, ut Patriarchas, & beatum David: aut piscatores ut Petrum &c. S. perlege Scripturam, & expende quibus singulares Deus favores contulerit: Attende quibus sedes regni sui promittat primarias &c. Confide ita in quem hodie oculos suos attentius defigat: Vidi hominem cæcum.

Pro huius confirmatione Homiliam composuit D. Chylostom in qua probat nullum esse ac obligatorium, ut pauper, eoqueque magni habeatur: etenim quamvis ex paupertate videatur contemptibilis, verumtamen homo est, & ob hoc estimari dignus. Confirmat ex ea estimatione, qua D. Paulus homines reverebatur: Roma namque in carcere detentus summam gerebat curam eorum, qui Philippis & in Macedonia morabantur: Quotidie es clara erat, quid Corinthi, quid Macedones, quid Philenses: quemodo Capadoces, quemodo Galata, quemodo ancilones Pontum, quemodo omnes nomines valebant. Et hoc quidem eodem modo, inquit D. Chylostom. ut cura pauperis vnius eum haberet excusatum. Pro Onesimo seruo fugitivo Philemonis, eidem literas si exisset nihil aliud præterquam exagitationem spernantes; eum quasi propriam vitam existimans. Pro illo Corinthio in crimen fornicationis delapso dedit epistolam illam ut longam in mylleriosam Corinthiis: Non enim hoc considerabat, quod vnius esset qui peccaverat, & præsidio egeret, sed quod homo esset: En tibi (loquitur ille) quanti valeat homo: pro ipso in particulari tradidit Pater æternus filium suum unigenitum: filius autem sanguinem vitamque suam, qua nihil habuit sibi pretiosius: Homo dignissimum Dei animalis, propter quem in vnguento suo Pater peperit. Non enim mihi hoc dicit, quod si fugitivus quippiam vel fur, vel facinus osus, vel quod sit pauper abiectus, vult, & nullius frangit sed cogites quod pro ipso mortuus est Christus: sufficit tibi, vixote idonea sollicitudinis causa. Cogita quantum illi necessarium sit, quem tantum Christus ita appreciatus est, ut nec sanguini suo pepererit. Neq; enim opinor sibi pro aliquo occidi velle, quaremus argumētū aliud

Ser. 125. cii.

22. D. VI.

D. Paulus magnam curam habet pauperū.

D. Chr. Ho. p. s. Ep. ad Philipp. de prof. in Euan. Tom. 4.

D. Chr. V.

Christi Patrique amor exiga homines.

lud, nam magis quisquam illis, quem Rex tanti facit, & sufficiens est mors eius, qui mortuus est ut ostendat quanta charitatis fuerit erga illum. Nunc vero cum non homo, non Angelus, non Archangelus, sed ipse colorum Dominus, ipse unigenitus carne vestitus tradidit semetipsum pro nobis ad mortem, si non omnia fecerimus, & avertimus, & hominibus tanto pretio redemptos in omni cura habemus, qua nos tuabimur de fensione? *Quam veniam impetramus?* De hoc nos admonere voluit (inquit) Apostolus: *Nec cibo tuo perdas illum, pro quo Christus mortuus est: & volens enim eos qui despiciebant & contemnebant fratres infirmos corrigere & in officio continere, ut persuaderet eis habendam proximorum curam, hanc unicam rationem proponit omnibus dedit. Satis aperte constat quantum valeat*

Rom. 14.
15.

VI.

Ex pretio dignitas hominis attenditur.

Mat. 13.
45.

2. Cor. 3.
21.

Mat. 24. 12.

1. Pet. 1. 18
2. Cor. 6.
20.

VII.

Aha- raciones dignitatis pauperis.

contemnatu vinctu ex his passillur, dico enim vobis, quia Angeli eorum &c. Similiter & per illum, quem modo cetus hominum opprobrium, regnorum esse Dei heredem: *Et illos non habent apparuit quid etiam scimus, quoniam cum apparuerit, similes erimus. M. odo non liquet, quid sit homo pauper, lacerus, alter Lazarus lepra percussus, & totus orbis habetur sordidissimus: Venit tempus in quo sciemus, quid sit, & quanti valeat, quando Deus illum faciet tibi similem in gloria, Dominum, & suorum heredem regnorum caelestium. Quam laudem facis? Intinem lacerum, discaecatam, & Hyem mendicantem? Si quis accedens propriis tibi diceret: *Viden? illum? Noueris igitur, quod hic legitimus sit Regis heres, & in omnia eius regna successurus: ille est, quem dialectate edificies coronatur: quantum illum faceres? quo loco duceres? I. rat loas teste 5. pagina, filius Ochozie: quia vero mortem ei inferre impia regina Athalia moliebatur, cum ceteris quos ad manum habebat, Isaba soror patris eius illum abscondit, & silentio educavit: ha. tu indutu peregrino, tunc tempore nemo eum retinebatur. Porro quando summus Pontifex Isaida totum convocavit populum ad templum, puerumque eduxit regio vestitu decorum, & eique exposuit, hunc esse legitimum Regis filium, & proinde de iure illi debere regni coronam, sic de facto ei illam imposuit, quanto fuit ostendit stupore perculli, qui prius illum nullo regis maiestatis signo fulgentem despexerat: tunc tibi constabat, quanti esset ad omnibus faciendus. Hoc pariter liquet in nostris historijs, de Rege Ara pone D. Sanchio Adarea; qui in calce ponsis, & ligone enutritus, velut pauperculus verius non parvis fiebat quam abiectus ille vestitus exterius presertat. Ceterum cum eundem nobilis quendam ad curiam eduxit, in qua totius regni conuenerant optimates, & rei veritatem aperuit, quod scilicet hic esset Regis defuncti filius legitimus ac proinde Regni successore, ille pariter quo eum honore dignum prosequi deberent. I. igitur ait D. Ioannes: *n. odo pauperem non pluri facies, quam id quod in eo certius noueris igitur quod cum sit iustus, filius est Dei legitimus, et gratiam, & parebit, quando ut talis coram toto ministerio cuncta Dei regna per gloriam illi conferentur.***

Mat. 28.
10.
1. Ioan. 3.
2.

1. Reg. 11.
12.
VIII.
Exemplis
con- fir- matus.

Bonas has esse rationes nullus ambigit, & quae in vitijs sanctis complentur, verumtamen generatior ea est, quod tanto valeat mortalium vilissimus, licet sit peccatorum iniquissimus, & abiectissimus, dedit etiam Dei filius pro illo quidquid posside-

bat.

bat: *Dedit omnia sua*; sanguinem suum, vitam animam suam, divitias suas, imo seipsum quia verò hoc Evangelica lex prædica, idcirco optime variatur propheta, quod in ipsa licebit videre, quod *Preceptor erit vir auro, & argento*. Olim factis liquidò patuit dignitas hominis: quandem eius natura terrena omnia longe præcelleret de quo disputat eleganter D. Aug. illud Tremegisti declarans axioma: *Magnum miraculum homo*: Miraculum quod in te cuncta Dei opera complectitur: idcirco postremo omnium hominem creavit, velut breuem ceterorum epitemen: Nunc autem omni auro, & argento divitijs &c. est ante ponendus: *Quando intellexi* (loquitur D. Aug.) *me Christi sanguine emptum, nolui amplius me exhibere venalem*. Attendens pretium quod pro me appendit, qui me emit, intellexi, meque tanti habui, ut pro toto me dare nolim uniuerso. Tu perpende, qui tam vili pretio te vendis diabolo ob delectationem, & minoris distrahis quam quatuor regalibus, & tu confideas quam hoc i facias pauperem, & tu confideas verum eius appetas pretium. Hoc Christus in cæco spectauit: *Vidi hominem*. Vidi, quod homo esset: quid miraris si subsistat grellumque pietatis eius gratia, si pro eo solo de cæcis descenderit in terram, & in cruce mori dignatus est ignominiosa? quid oblitus es, quod ei lumen restituit oculorum, eos in eo efformans, pro quo sanguinem suum, vitamque suam tradere non dubitavit?

§. 9. Vidit hominem cæcum. Sisti, intuitus pauperem, in quo se Christum statuit, ut illi tribuas, sicut in veni Sacramento, ut ipse tribuas.

Hic tibi suadeo, ut consideres, occurrens pauperi non tantum attendas quod pauper sit, cæcus, omnium indigus, sed quod homo sit, qui quoad naturam nobilitatem in nullo tibi sit postponendus tantum à Deo habitus, ut pro illo omnia sua tradiderit. Si hoc attentius perpenderes indubie subsisteres eius afflictionibus compatens. Cras dicemus ingeniosos venatores speculis captare tigrides. Est tigris animal cursu velocissimum, insuper & ferocissimum, nec est qui illud detineat; Ut autem in cursu suo moram faciat exponunt venatores, qui transire debet, quæ iam specula; quamvis autem Euro velocius procurat, speculum cæpens, subsistit, illud autem introet ob sui similitudinem quam in eo

perpendit. Quam celeri festinas pede confectus pauperem? ornatas ne tibi talos premat paupertas, & allequatur inopia ac necessitas, quam in eo perpendis: *Erant vestes mei, præterierunt, me sic sicut torrent, qui rapit in transitu in conuallibus*. Lamentabatur Iob. Nullus aquarum impetus ita velociter decurrit, per canalem deorsum indefinenter, lapides & cetera omnia, que cursum eius possent retardare summa vi detegens sicut fratres in i raptissime transferunt, ut me contempserunt pauperem, saucium, inopem ad sterquilinum eiecunt. Idque quia meam dumtaxat pau. citatem considerabant. Et hoc tibi contingit, qui in paupere solum attendis superficiem; porro si sedulo considerares, in ipso velut in speculo reperies tuipsum figuram: quod sit fraiculum reperies tuipsum figuram: quod sit fraiculum tuus, homo tui similis, eodem Christi sanguine redemptus, qui te quantum ad hoc, nec acio pluris, quam illum estimavit. Attende, quod homo sit, tuam intue te figuram, imo si perspicacius inspexeris, in ipso Christi reperies imaginem. qui seipsum sub hac inopia, & mendacitate statuit, & vel nunc est absconditus tempus erit, quando se manifestabit dicetque: *Quandiu vni ex ministris meis fecistis, mihi fecistis*. dæpe dicentem te audio, cum D. August. vitam Christum viderem pauperem, quam sincere, animoque volenti mea omnia illi erogarem. Nolum tibi respondere, eo quod hanc rationem iam Christus confutavit locutus illis hypocritis: eorum enim quotidiana hæc erat cantilena, quæ de his, qui temporibus vixerant prophetarum acriter conquerebantur, quod illos nedum benigne non exceperint, sed & insuper occiderint: dicebantque. Proh si nostro tempore venirent, vel eorum tempore vixissemus, qua facie illos exciperemus, quam laute, quam hilariter? *Va vobis scribae & Pharisæi, hypocrite &c. qui dicitis: quia si fuissetis in diebus prophetarum, non estis in seculum in sanguine prophetarum*. Porro peius faceretis, & facitis, inquit Dominus, cum me quem præsentem cernitis, & Dominus sunt prophetarum, nedum non agnoscat sed insuper de morte mihi inferenda cogitis concilium; hoc tibi nolum proponere responsum, sed si desideres, inquit D. August. Christo occurrere pauperi nudos, famens, sitenti, calamitoso, ut illum recipias, illuc misericors subuenias, aniam tibi dabo, qua poteris illi obuiare, eius fami, sitique facere, nuditatem operire, necessitati auxiliari. Si verum hoc tuum sit feruensque desiderium, noveris, quod eum videre possis, illique occurrere in paupere: hic adest, hic se poluit, quæ

II.
Christus in paupere confidendus

Mat. 25. 49. Ser. 26. de verb. D. mini.

Mat. 25. 30.

H h 3